

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Kováčovej a členov senátu JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD. a JUDr. Jozefa Milučkého, v právnej veci žalobcu: **Okresný prokurátor v Poprade**, proti žalovaným: **1/ Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Poprade, Okresný dopravný inšpektorát, 2/ P. L., 3/ H. M.**, o preskúmanie zákonnosti a postupu rozhodnutia žalovaného v 1. rade zo dňa 4. apríla 2008, č. p.: ORP-238/DI-2-SK-2008, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č.k. 1 S 87/2008-32 zo dňa 6. novembra 2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 1 S 87/2008-32 zo dňa 6. novembra 2009 **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Prešove rozsudkom č.k. 1 S 87/2008-32 zo 6. novembra 2009 zamietol žalobu žalobcu proti rozhodnutiu žalovaného v 1. rade zo 4. apríla 2008, č.p.: ORP-238/DI-2-SK-2008, ktorým bol žalovaný v 2. rade uznaný vinným zo spáchania skutkovej podstaty priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. l) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon

o priestupkoch“) a podľa § 22 ods. 2 zákona o priestupkoch mu bola uložená pokuta vo výške 4 000,- Sk, ako aj zákaz činnosti viesť motorové vozidlá na dobu 6 mesiacov.

Po preskúmaní predmetného rozhodnutia ako aj postupu správneho orgánu dospel krajský súd k záveru, že tieto sú vecne správne a v súlade so zákonom.

Proti rozsudku krajského súdu podal včas odvolanie žalobca a žiadal, aby odvolací súd rozhodnutie krajského súdu zmenil a vec vrátil správne orgánu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Poukázal na to, že prvostupňový súd v žalobe uvedené porušenie zákona, ktoré žalobca videl v tom, že poškodená, žalovaná v 3. rade, nebola účastníkom priestupkového konania, hoci ním podľa zákona mala byť, krajský súd označil za formálne nedostatky priestupkového konania. S uvedeným rozhodnutím sa žalobca nestotožnil a poukázal na § 72 písm. b) zákona o priestupkoch, podľa ktorého účastníkom priestupkového konania je poškodený, ak ide o prejednávanie majetkovej škody spôsobenej priestupkom. Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že poškodený je parciálnym účastníkom konania, a to do otázky náhrady škody. Poškodený sa teda môže v priestupkovom konaní aktívne domáhať náhrady spôsobenej škody, a v tomto rozsahu využívať svoje procesné oprávnenia. Poškodený je vždy účastníkom priestupkového konania v prípade, že bola spôsobená majetková škoda. Nemôže byť preto podľa názoru žalobcu na úvahe správneho orgánu, či s poškodeným bude konať ako s účastníkom konania alebo nie.

V prípade, že by bol poškodený účastníkom priestupkového konania, mal možnosť si uplatniť náhradu škody. V preskúmanom prípade podľa názoru žalobcu absentuje vo výrokovej časti rozhodnutia správneho orgánu výrok o náhrade škody, či už pozitívny resp. negatívny, ktorý by rozhodnutie obsahovalo, ak by bol účastníkom konania poškodený.

Ďalej žalobca poukázal na to, že rozhodnutie súdu v tejto konkrétnej veci plní aj úlohu generálnej prevencie v ďalšej rozhodovacej činnosti žalovaného v 1. rade, nakoľko pri previerkach prokuratúry na Okresnom dopravnom inšpektoráte v Poprade bolo zistených niekoľko desiatok rozhodnutí, v ktorých bol zákon

porušený obdobným spôsobom. Z týchto rozhodnutí bola podaná žaloba len v tejto jednotlivéj veci s tým, že právny názor, ktorý súd vysloví, bude správny orgán rešpektovať aj vo svojej ďalšej rozhodovacej činnosti v obdobných prípadoch.

Žalovaní v 1. a 2. rade sa k odvolaniu nevyjadrili, žalovaná v 3. rade sa vyjadrila podaním zo 14. januára 2010, v ktorom súhlasila, aby odvolací súd rozhodol vo veci bez nariadenia ústneho pojednávania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 OSP preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov odvolania podľa § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP, bez nariadenia pojednávania, podľa § 250ja ods. 2 a § 214 OSP v spojení s § 246c ods.1 veta prvá OSP s tým, že deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk a dospel k záveru, že odvolaniu žalobkyne nie je možné vyhovieť. Rozsudok bol verejne vyhlásený 20. októbra 2010 podľa § 156 ods. 1 a 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP.

Skutkové okolnosti prípadu neboli medzi účastníkmi sporné. Spornou zostala otázka, či správny orgán je povinný konať s poškodeným ako s účastníkom konania a či v danom prípade postupom správneho orgánu boli porušené práva poškodenej – žalovanej v 3. rade, aktívne sa domáhať náhrady spôsobenej škody v priestupkovom konaní.

Pokiaľ ide o otázku povinnosti správneho orgánu konať s poškodeným ako s účastníkom konania, táto je vyčerpávajúcim spôsobom zodpovedaná v ustálenej judikatúre Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako aj Ústavného súdu Slovenskej republiky v tom zmysle, že právo byť účastníkom správneho konania je súčasťou základného práva na inú právnu ochranu.

Okruh účastníkov konania v konaní o priestupkoch stanovuje taxatívne § 72 zákona o priestupkoch, podľa ktorého v konaní o priestupku sú účastníkmi konania obvinený z priestupku, poškodený, ak ide o prejednávanie náhrady majetkovej škody spôsobenej priestupkom, vlastník veci, ktorá môže byť zhabaná alebo bola zhabaná,

a to v časti konania týkajúcej sa zhabania veci a navrhovateľ, na návrh ktorého bolo začaté konanie o priestupku podľa § 68 ods. 1.

Poškodený je účastníkom priestupkového konania a to znamená, že má právo dožadovať sa, aby správny orgán rozhodol v rozhodnutí o priestupkoch aj o náhrade škody. Z návrhu poškodeného musí byť však zrejmé, z akých dôvodov a v akej výške uplatňuje nárok na náhradu škody. Poškodený ako účastník konania, ktorý si v priestupkovom konaní uplatnil nárok na náhradu škody, má právo zúčastniť sa ústneho pojednávania, právo navrhovať dôkazy, ktoré sa týkajú zistenia škody a jej výšky, právo podať odvolanie voči tej časti rozhodnutia, ktorá sa týka náhrady škody, resp. voči rozhodnutiu, ktorým sa o náhrade škody nerozhodlo, hoci sa malo a iné práva.

Preto odvolací súd súhlasí s názorom žalobcu, že nemôže byť na úvahe správneho orgánu, či s poškodeným bude konať ako s účastníkom konania alebo nie.

Avšak, pokiaľ ide o porušenie práva žalovanej v 3. rade aktívne sa domáhať náhrady spôsobenej škody v priestupkovom konaní, Najvyšší súd Slovenskej republiky stotožňujúc sa s odôvodnením napadnutého rozhodnutia krajského súdu, na zdôraznenie jeho správnosti považuje za vhodné doplniť, že toto právo postupom ani napadnutým rozhodnutím žalovaného v 1. rade porušené nebolo.

Ako vyplýva z administratívneho spisu, zo Správy o výsledku objasňovania priestupku zo 14. marca 2008, účastníci dopravnej nehody boli poučení o tom, že poškodený je oprávnený uplatniť si svoj nárok na náhradu škody v občianskoprávnom konaní priamo proti poisťovni. Zo záznamu o podaní vysvetlenia k priestupku - dopravnej nehode z 13. marca 2008 vyplýva, že poškodená, žalovaná v 3. rade si náhradu škody neuplatnila.

Zo zápisnice z ústneho pojednávania o priestupku zo 4. apríla 2008 vyplýva, že na ústnom pojednávaní bol prítomný iba žalovaný v 2. rade a pracovníci žalovaného v 1. rade. Poškodená sa tohto pojednávania nezúčastnila.

Zo zápisnice z pojednávania pred Krajským súdom v Prešove zo 6. novembra 2009 vyplýva, že žalovaná v 3. rade, ktorá bola na pojednávaní osobne prítomná, žiadala žalobu žalobcu zamietnuť, pretože: *“...som toho názoru, že zopakovaním celého procesu by sa nič nevyriešilo, pretože náhrada škody mi bola uhradená zo zákonného poistenia. Keby sa celý proces zopakoval, teda konanie, tak by som sa vyjadrila tak, že náhradu škody si neuplatňujem, len to, čo mi už z havarijného a zákonného poistenia nahradené bolo.”*

Z uvedeného je zrejmé, že žalovaný v 1. rade pochybil, keď nekonal so žalovanou v 3. rade ako s účastníčkou konania, nakoľko táto nesporne účastníčkou konania pred správnym orgánom bola. Avšak, v tomto konkrétnom prípade, keď si ako poškodená náhradu škody v správnom konaní neuplatnila, a v konaní pred súdom prvého stupňa uviedla, že je spokojná s výškou náhrady škody, ktorá jej bola poisťovňou vyplatená, nemožno súhlasiť s názorom žalobcu, že bolo porušené právo poškodenej – žalovanej v 3. rade aktívne sa domáhať náhrady spôsobenej škody v priestupkovom konaní.

Prejednanie výšky a spôsobu náhrady škody spôsobenej obvineným z priestupku prichádza do úvahy v konaní pred správnym orgánom iba v prípade, ak je poškodený aktívny a svoje právo si riadne uplatní, vrátane vyčíslenia výšky náhrady škody a dôkazov tomu nasvedčujúcich. V tomto konaní však žalovaná v 3. rade nielen že výšku škody, ktorá jej bola spôsobená nepreukázala, ale túto si ani neuplatnila. Zrušenie rozhodnutia žalovaného v 1. rade a zopakovanie priestupkového konania by bolo samoúčelné, zbytočné a neekonomické.

Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že správny orgán je povinný konať v súlade so zákonom a dodržiavať všetky právne normy tak hmotnoprávne ako aj procesné a pri prejednávaní priestupku postupovať tak, aby boli práva všetkých účastníkov konania garantované.

Avšak zároveň poukazuje na to, že právne normy nepôsobia vo vákuu, ale v spoločenských vzťahoch a ich účelom je úprava týchto vzťahov. Táto zásada je premietnutá do § 250i ods. 3 OSP, podľa ktorého pri preskúvaní zákonnosti a postupu správneho orgánu súd prihliadne len na tie vady konania pred správnym

orgánom, ktoré mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

V danom prípade napadnutým rozhodnutím žalovaného v 1. rade bola žalovanému v 2. rade uložená sankcia za porušenie zákona o priestupkoch, pričom správny orgán postupoval v súlade s týmto zákonom. Skutočnosť, že týmto rozhodnutím nebolo rozhodnuté o náhrade škody, by mohla ovplyvniť jeho zákonnosť v tom prípade, keby sa poškodená aktívne domáhala náhrady škody v správnom konaní, avšak postupom správneho orgánu by jej bola táto možnosť odňatá. Takáto situácia však nenastala, nakoľko poškodená si náhradu škody neuplatnila a medzičasom jej bola náhrada škody vyplatená poisťovňou.

Formálne zopakovanie administratívneho konania by v tomto prípade nepredstavovalo ani pre žalovanú v 3. rade ani pre žalovaného v 2. rade reálnu možnosť dosiahnuť priaznivejšie rozhodnutie.

Pokiaľ žalobca požadoval vydanie zrušujúceho rozhodnutia z dôvodu, že v tejto konkrétnej veci plní aj úlohu generálnej prevencie v ďalšej rozhodovacej činnosti žalovaného v 1. rade, odvolací súd upozorňuje na to, že každé rozhodnutie súdu vychádza z individuálnych okolností toho ktorého konkrétneho prípadu a súd nemôže pri posudzovaní správnosti postupu a zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu prihliadať na iné než skutkové okolnosti tohto konkrétneho prípadu.

Po preskúmaní predloženého spisového materiálu a postupu a rozhodnutia krajského súdu odvolací súd dospel k záveru, že krajský súd dostatočne podrobne a presne zistil skutkový stav a vysporiadal sa so všetkými námietkami žalobcu.

Skutočnosti, ktorými žalobca v odvolaní spochybňuje predmetné rozhodnutie krajského súdu neboli zistené v odvolacom konaní. Tieto boli totožné s námietkami, ktoré žalobca namietal už v prvostupňovom konaní a s ktorými sa krajský súd náležite vysporiadal.

Z uvedených dôvodov, s prihliadnutím na všetky individuálne okolnosti daného prípadu, Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolaniu žalobcu nevyhovel a rozsudok Krajského súdu v Prešove, s ktorým sa stotožnil v celom rozsahu,

ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 a 2 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 250k ods. 1 OSP a účastníkom ich náhradu nepriznal, nakoľko žalobca v konaní nebol úspešný.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 20. októbra 2010

JUDr. Elena Kováčová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Nikoleta Adamovičová